

Transkript sa konferencije za medije međunarodnih organizacija

Kevin Sullivan, OHR

Mersiha Čaušević-Požičić, OSCE

Jem Thomas, EUFOR

Sanela Bajrambašić, ICRC

OHR

Predsjedništvo BiH jedinstvenije u svojim istupima i djelovanju

Dobili ste informaciju da je visoki predstavnik i specijalni predstavnik EU, Christian Schwarz-Schilling upravo završio svoj prvi sastanak s Predsjedništvom BiH.

Visoki predstavnik je pozvao članove Predsjedništva da u svojim istupima i djelovanju budu više jedinstveni.

Visoki predstavnik je konstatirao napredak koji je Bosna i Hercegovina ostvarila u pogledu otpočinjanja pregovora o potpisivanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, ali je takođe istakao da je još uvijek potrebno riješiti neka značajna pitanja, a posebno je naglasio potrebu donošenja Zakona o Ombudsmanu BiH. Poznato vam je da je Ured Ombudsmana ključni mehanizam zaštite prava građana, a donošenje ovog Zakona je jedan od preostalih postprijemnih uslova koji proističu iz članstva BiH u Vijeću Evrope.

Visoki predstavnik sastati će se sa glavnom tužiteljicom Haškog tribunala

Danas poslije podne visoki predstavnik će se u OHR-u u

Sarajevu sastati sa glavnom tužiteljicom Haškog tribunala, gospodrom Carлом del Ponte. Ovo će biti njihov prvi sastanak nakon dolaska Christiana Schwarz-Schillinga na funkciju visokog predstavnika. Visoki predstavnik i glavna tužiteljica će nakon sastanka dati kratke izjave za novinare, ovdje u prostorijama OHR-a, u 16.00 sati.

Viši zamjenik visokog predstavnika će zatražiti ostvarivanje napretka u oblasti reforme sistema obrazovanja, javne uprave i funkcije supervizije banaka

Viši zamjenik visokog predstavnika, Martin Ney će sutra otputovati u oproštajnu posjetu Banja Luci. On će se sastati s predsjednikom RS, Dragom Čavićem i premijerom RS u ostavci, Perom Bukejlovićem. Ambasador Ney će se takođe sastati s ministricom finansija i ministricom obrazovanja, u ostavci, Svetlanom Cenić i Snježanom Božić, kao i sa mandatarom Vlade RS, Miloradom Dodikom.

Ambasador Ney će tokom ovih razgovora između ostalog naglasiti potrebu za postizanjem dalnjeg napretka u okviru reforme javne uprave da bi se osiguralo efikasnije korištenje javnih sredstava, kao i poboljšanje usluga koje se pružaju građanima, te će istaknuti potrebu za uspostavom funkcije supervizije banaka na državnom nivou u cilju dalnjeg jačanja bankarskog sektora i osiguranja značajnijih sredstava koja će se iskoristiti za otvaranje novih radnih mјesta, zatim potrebu hitnog donošenja Zakona o visokom obrazovanju BiH koji će, između ostalog, osigurati priznavanje diploma BiH fakulteta u inostranstvu.

Nakon ovog sastanka sa zvaničnicima Republike Srpske, ambasador Ney će sutra u 13.45 sati održati press konferenciju u prostorijama OHR-a u Banja Luci.

Specijalni predstavnik predsjedavajućeg OSCE-a iz Belgije u posjeti Bosni i Hercegovini

Specijalni predstavnik predsjedavajućeg OSCE-a iz Belgije, senator Pierre Chevalier, stigao je jučer u posjetu Bosni i Hercegovini.

Rano jutros, senator Chevalier, sastao se sa ministrom inozemnih poslova, Mladenom Ivanićem. Razgovarali su o ustavnim promjenama, predstojećim izborima i pregovorima vođenim u okviru Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Povodom ovoga, Ministarstvo inozemnih poslova će izdati detaljnije obavještenje za medije.

Nakon sastanka sa ministrom Ivanićem, senator Shevalier sastao se s ambasadorom dr. Martinom Neyom, višim zamjenikom visokog predstavnika. Kao što je najavljeno ranije, senator Shevalier je trenutno na putu za Mostar, gdje će se susresti sa predsjedavajućim Gradske skupštine Mostara, Muratom Ćorićem, i kantonalnim premijerom, Miroslavom Ćorićem. Prilika za medije će se održati u 16:15 sati, nakon sastanka sa premijerom Ćorićem, u prostorijama zgrade kantonalne Vlade.

Posjeta senatora Chevaliera ima za cilj pružanje podrške bliskoj suradnji u okviru partnerskog odnosa koji postoji izmedju OSCE-a i gradjana BiH, na pocetku 11. godine otkako je Misija u velikom obimu prisutna na terenu u ovoj zemlji.

EUFOR

Posjeta Karle del Ponte

Glavna tužiteljica Haškog tribunala, Karla del Ponte sastala se sa komandantom EUFOR-a, generalmajorom Kjarinijem u bazi na Butmiru u ponedjeljak naveče, 6. februara 2006.g. Jutros, 7. februara je održala sastanak sa komandantom NATO Štaba u Sarajevu, brigadnim generalom Weberom.

Nakon toga je imala informativni sastanak sa predstavnicima tima NATO-a/ EUFOR-a/ Haškog tribunala koji su zaduženi za koordinaciju hapšenja osoba koje je Haški tribunal osumnjičio za počinjene ratne zločine.

Tokom sastanaka i brifinga, Karli del Ponte data je procjena o poboljšanim mehanizmima koordinacije između EUFOR-a, NATO-a i Haškog tribunala, te je razgovarano o aktivnostima koje su u toku, kao i budućim nastojanjima i planovima da se preostalih šest osoba koje je Haški tribunal osumnjičio za počinjene ratne zločine konačno privedu licu pravde.

ICRC

Bosnia i Herzegovina: Preko 15 000 ljudi se jos uvijek vode kao nestali

Medjunarodni komitet Crvenog kriza/krsta (MKCK) je objavio sedmo izdanje Knjige nestalih osoba na teritoriji Bosne i Hercegovine. Knjiga je objavljena kao dio kontinuiranih aktivnosti koje MKCK sprovodi u veza sa jednim od najtezih humanitarnih pitanja danas u BiH. Ovo, posljednje izdanje knjige koja je prvi put objavljena 1996 godine, sadrzi imena 15,275 osoba za kojima se jos uvijek traga.

Prema pravilima i odredbama medjunarodnog humanitarnog prava, porodice nestalih imaju pravo saznati istinu o svojim srodnicima i sahraniti posmrtnе ostatke onih koji su nastradali. Relevantne vlasti u Bosni i Hercegovini su obavezne obezbijediti porodicama nestalih informacije koje su im potrebne.

Kniga nestalih svojevrsno je svjedocanstvo patnje hiljada porodica nestalih koje 10 godina nakon rata jos uvijek cekaju informacije o svojim nestalih srodnicima. Osnovna namjena knjige je da obezbijedi podatke svima koji su ukljeceni u proces traženja nestalih. Ona je također i podsjetnik da se

proces traženja mora nastaviti sve dok se ne rasvijetli sudbina svake nestale osobe.

Knjiga sadrži imena nestalih osoba poredana po abecedi i prema mjestu nestanka. Također sadrži posebne odjeljke, jedan sa imenima osoba za koje nije dostavljena ni jedna informacija o njihovoj sudbini i drugi koji sadrži imena osoba za koje je MKCK dobio informaciju da su nastradali, ali ciji posmrtni ostaci nisu nadjeni. Knjiga se može naci i pogledati u uredima Medjunarodnog komiteta Crvenog kriza ili uredima Crvenog krsta/kriza Bosne i Hercegovine.

Komisija za traženje nestalih Federacije BiH, Kancelarija Republike Srpske za netsala lica i predstavnici vlasti redovno dostavljaju informacije o identifikaciji posmrtnih ostataka u BiH. To omogućava MKCK da azurira svoju bazu podataka sa nestalim osobama. DNK analiza i prikupljanje ante mortem podataka pokrenuli su proces identifikacija i omogućile da hiljade porodica nestalih identikuje svoje srodnike.

MKCK je od 1995. do danas prikupio 21. 480 zahtjeva za traženje nestalih osoba. Do sada je razrijeteno 6. 855 slučajeva, najviše kroz proces ekshumacija i identifikacija posmrtnih ostataka. U isto vrijeme, preko 350 porodica su tek u toku protekle godine prijavile nestanak svojih srodnika Medjunarodnom komitetu Crvenog kriza/krsta.

“Ovi borojevi samo su odraz patnje hiljada porodica koje moraju zivjeti sa neizvjesnoscu svaki dan”, kaze Marianne Gasser, Sef delegacije MKCK u BiH. “Najbitnije je da se porodicama nestalih odgovor pruzi što je prije moguce, jer su vec predugo cekali na ove informacije. Ko god je u mogućnosti dati bilo kakvu informaciju koja će doprinijeti brzem razrjesenju sudbine nestalih treba da je i dostavi”.

MKCK će nastaviti svoje aktivnosti unutar procesa traženja nestalih osoba u skladu sa svojim mandataom I mandatom koji je MKCK dobio prema Dejtonskom mirovnom sporazumu.

Informacije koje se nalaze u Knizi nestalih osoba mogu se pronaci i na MKCK web stranici: (www.icrc.org).

Pitanja novinara:

Fedzad Forto, FENA:

Jedno pitanje za Crveni križ. U kojem trenutku osobe koje se smatraju nestalim, a one su sigurno sto posto mrtve, postaju mrtvi i u pravnom smislu? Mislim, vrlo je bitno pitanje kako njihove porodice – da li se mogu formalno razvoditi, zasnivati nove brakove, nasljeđivanje imovine? Mislim, kakav je status, u pravnom smislu, tih osoba?

ICRC:

Baš pogodjeno pitanje pošto je to nešto što...znači, mi govorimo o preko 22,000 nestalih osoba i njihove porodice su imale veliki problem do usvajanja Zakona o nestalim osobama. Zakon je usvojen krajem 2004. godine. Mislim da je Bosna i Hercegovina prva država koja je dobila takav zakon. Usvojio ga je Parlament Bosne i Hercegovine. Međutim, mali problem s tim zakonom jeste da on još uvijek nije u fazi implementacije. Tako da se sad trenutno radi – osnovana je radna grupa pri Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice u kojem će se naravno naći i Međunarodni crveni križ, da se donesu neki podzakoni kako bi se razriješila implementacija zakona.

Zakon definiše sve, znači od toga kakav je način da se nestala osoba proglaši...znači, kakav status porodica nestalih treba da ima, jer do sada je bilo da ako hoćete da izvršite bilo kakvo pravo u skladu sa zakonima, ako ste porodica nestale osobe morali ste svog srodnika proglašiti mrtvim. Nažalost. Međutim sada prema Zakonu o nestalim osobama to više nije slučaj. Znači, zakon dozvoljava da porodice nestalih još uvijek vode svoje nestale kao nestale osobe.

Također, država Bosne i Hercegovine potpisala je Sporazum sa Komisijom za traženje nestalih osoba o osnivanju Instituta za nestale osobe. Prema protokolu Institut je trebao da počne sa radom početkom ove godine, međutim kao što možete pretpostaviti još uvijek je sad sve to u nekoj fazi pregovora i dogovora, ali eto prema nekakvom planu koji sam ja vidjela trebalo bi već negdje sredinom ove godine da se zna kada će biti Institucija unutar Instituta za nestale osobe u pravoj proceduri rada, znači – problem zaštite podataka, sve te neke formalnosti koje treba da se završe kako bi Institut počeo da funkcioniše. Znači sve bi to možda doprinijelo do porodica nestalih na neki način, znači, da tačno znaju koje su pravne obaveze i kako ih postići pred zakonom.

Hvala.